

The mediating role of rumination in coping with emotional distress and cognitive flexibility with existential anxiety in adolescent athletes

Mahdi Esmailnezhad ^{*1}, Ameneh Mazraee ²

1. Department of Psychology, Hakim Sabzevari University, Sabzevar, Iran

2. Department of Psychology, Bandargaz Branch, Islamic Azad University, Bandargaz, Iran.

Abstract

Background & Purpose: This research aims to investigate the mediating role of rumination in enduring emotional distress and cognitive flexibility with existential anxiety among adolescent athletes in Aliabadkatol city.

Method: The research was applied in terms of objective and descriptive-survey method and of correlational type. The statistical population includes 3800 young athletes of Ali Abadkatol city. The sample size is estimated at 350 people. A simple random sampling method was used to select the sample. Data collection was done by the emotional distress tolerance questionnaire of Simmons and Gaher (2005), the psychological flexibility questionnaire of Dennis and Vanderwaal (2010), the rumination questionnaire of Nolen Hoeksma and Maro (1991) and the existential anxiety questionnaire of Weems (2004). For data analysis, structural equation modeling was used using Smart-PLS software.

Results: The results of the structural equation model showed that there is a significant relationship between emotional distress tolerance and cognitive flexibility with rumination ($P>0.05$). There is a significant relationship between rumination, tolerance of emotional distress and cognitive flexibility with existential anxiety ($P>0.05$).

Conclusion: According to the results of the study of rumination factors, distress tolerance, cognitive flexibility and existential anxiety can have different effects on each other among teenage athletes.

Article Info

Keywords :

Tolerating emotional distress Cognitive flexibility existential anxiety
rumination

Received: 2025/03/10

Accepted: 2025/03/09

Available: 2025/06/15

Author Address: Mehdi EsmailNejad, Department of Psychology, Hakim Sabzevari University, Sabzevar, Iran.

Author E-mail: Mahdiesmailnezhad@gmail.com

نقش میانجی گرایانه نشخوار فکری در تحمل پریشانی هیجانی و انعطاف پذیری شناختی با اضطراب وجودی در نوجوانان ورزشکار

مهدی اسماعیل نژاد*^۱، آمنه مزرعه^۲

۱. گروه روانشناسی، دانشگاه حکیم سبزواری، سبزوار، ایران

۲. گروه روانشناسی، واحد بندرگز، دانشگاه آزاد اسلامی، بندرگز، ایران

هدف: هدف این پژوهش بررسی نقش میانجی گرایانه نشخوار فکری در تحمل پریشانی هیجانی و انعطاف‌پذیری شناختی با اضطراب وجودی در میان نوجوانان ورزشکار شهرستان علی آبادکتول تدوین گردید.

روش: پژوهش از نظر هدف کاربردی و روش توصیفی-پیمایشی و از نوع همبستگی بود. جامعه آماری شامل نوجوانان ورزشکار شهرستان علی آبادکتول به تعداد ۳۸۰ نفر می‌باشد. حجم نمونه تعداد ۳۵۰ نفر برآورد شده است. برای انتخاب نمونه از روش نمونه‌گیری تصادفی ساده استفاده شد. گردآوری داده‌ها به وسیله پرسشنامه تحمل پریشانی هیجانی سیمونز و گاهر (۲۰۰۵)، پرسشنامه انعطاف‌پذیری روان‌شناختی دنیس و وندروال (۲۰۱۰)، پرسشنامه نشخوار فکری نولن هوکسما و مارو (۱۹۹۱) و پرسشنامه اضطراب وجودی ویمز (۲۰۰۴) انجام گرفت. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از مدل‌یابی معادلات ساختاری با استفاده از نرم‌افزارها Smart-PLS استفاده شد.

یافته‌ها: نتایج مدل معادلات ساختاری نشان داد که بین تحمل پریشانی هیجانی و انعطاف‌پذیری شناختی با نشخوار فکری رابطه معنی‌داری وجود دارد ($P > 0/05$). بین نشخوار فکری، تحمل پریشانی هیجانی و انعطاف‌پذیری شناختی با اضطراب وجودی رابطه معنی‌داری وجود دارد ($P > 0/05$).

نتیجه‌گیری: بنابر نتایج مطالعه عوامل نشخوار فکری، تحمل پریشانی، انعطاف‌پذیری شناختی و اضطراب وجودی می‌توانند اثرات متفاوتی بر یکدیگر در بین ورزشکاران نوجوان داشته باشد.

چکیده

کلیدواژه‌ها:

نشخوار فکری، تحمل پریشانی هیجانی، انعطاف‌پذیری شناختی، اضطراب وجودی

تاریخ دریافت مقاله: ۱۴۰۳/۱۲/۲۰

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۴/۰۲/۱۹

تاریخ انتشار: ۱۴۰۴/۰۳/۲۵

مشخصات مقاله

* نویسنده مسئول: مهدی اسماعیل نژاد، گروه روانشناسی، دانشگاه حکیم سبزواری، سبزوار، ایران.

رایانامه: Mahdiesmailnezhad@gmail.com

مقدمه

پرورش نوجوانانی سالم در بُعد جسمانی و روانی، بی‌تردید یکی از اولویت‌های امروز جوامع مختلف جهان است. بنابراین ضروری است برای تقویت و هدایت نیروهای بالقوه به سوی رشد و سازندگی، بهداشت جسمانی و روانی آنها حرکتی صورت گیرد. روانشناسان اجتماعی، اختلالات رفتاری را ناشی از فشارهای اجتماعی و کمبود راه‌هایی مناسب برای تخلیه این فشارها می‌دانند. ویژگی این گونه رفتارها این است که تأثیر منفی بر فرآیند تحول و انطباق مناسب فرد با محیط می‌گذارد و موجب مزاحمت برای زندگی اطرافیان نوجوانان می‌شود (مرادیانی و همکاران، ۱۳۹۵). انجام پژوهش‌های متعدد در خارج و داخل کشور در این حیطه، بررسی‌ها از بهداشت روانی ضعیف در دوران نوجوانی به عنوان پیش‌قراول وجود رفتارهای زیان‌بار جسمانی و روانی در آینده و تهدیدی برای زندگی سالم نسل کنونی یاد می‌کنند. در این راستا با توجه به اصل ارتباط و تأثیر و تأثر جسم و روان بر یکدیگر، لیمن^۱ عنوان نمود ورزش و فعالیت بدنی بر سلامت روانی مؤثر است و با تکیه بر همین اصل ادعا کرد که توانایی جسم باعث تقویت توانایی روان خواهد شد. علاوه بر رقابت و وسیله‌ای است برای اشباع نیاز به فعالیت بدنی و خلاقیت که اینها آثار روانی هستند که به شکل‌گیری جنبه‌های اجتماعی شخصیت یا صلاحیت و شایستگی اجتماعی کمک می‌کند (علوی و همکاران، ۱۴۰۰).

اضطراب وجودی زمانی ایجاد می‌گردد که افراد به طور عمیق وجود خود را مورد تامل قرار دهند و این تامل منجر به افکار و احساسات مرتبط با آزادی، مسئولیت‌پذیری و جستجوی معنا در زندگی می‌شود که اگر افراد در این زمینه ناموفق باشند، بیگانگی و انزوا وجود آنها را فرا می‌گیرد (تمپلی و گال^۲، ۲۰۱۶). در طول تجربه اضطراب وجودی، فرد ممکن است علائم مختلفی از جمله اضطراب، افسردگی، احساس از دست دادن، کاهش روابط با دوستان و عزیزان، کمبود انگیزه و انرژی، تنهایی، نگرانی و سواسی و... را تجربه کند (امیرپور و صادقیان، ۱۴۰۱). اضطراب وجودی در وجود همه انسان‌ها هست، منتها عده‌ای از آن آگاهی بیشتری دارند، عده‌ای کمتر، عده‌ای سرکوب می‌کنند، عده‌ای وحشت‌زده می‌شوند و... با این حال به نظر می‌رسد افراد دارای اختلالات روانی بیش از دیگران مستعد ابتلا به یک بحران وجودی هستند. اگرچه این اختلالات دلیل ایجاد اضطراب‌های وجودی نیستند، بلکه باعث فوران و حضور آنها در ذهن فرد می‌شوند (مرادی و انفرادی، ۱۳۹۷).

به نظر می‌رسد تحمل پریشانی هیجانی^۳ از عوامل مؤثر بر اضطراب وجودی باشد. تحمل پریشانی نقش مهمی در ارتقای سلامت دارد. تحمل پریشانی به عنوان ظرفیت و توانایی تجربه و ایستادگی در برابر حالات روانشناختی منفی تعریف می‌شود که ماهیتی چندبعدی داشته و شامل ابعاد متعددی از جمله، توانایی تحمل پریشانی‌های هیجانی، ارزیابی و ظرفیت پذیرش حالت عاطفی، شیوه تنظیم هیجان به وسیله فرد و تنظیم تلاش‌ها برای تسکین پریشانی، مقدار جذب توجه به وسیله هیجان‌های منفی و مقدار سهم آن در به وجود آمدن اختلال در عملکرد، می‌شود (بونفیلس^۴ و همکاران، ۲۰۱۸؛ شیرالی و دشت بزرگی، ۱۳۹۷). تحمل پریشانی بر ارزیابی و پیامدهای ناشی از تجربه هیجان‌های منفی تأثیر می‌گذارد؛ به طوری که افراد دارای تحمل پریشانی پایین‌تر واکنشی شدیدتر به استرس نشان می‌دهند (ویلیوکس^۵، ۲۰۱۹). علاوه بر آن، اضطراب وجودی نقش مهمی در کاهش سلامت دارد و معمولاً از ناامیدی، بیگانگی و احساس پوچی نشأت می‌گیرد (گاسیروسکا^۶ و همکاران، ۲۰۱۸). از آنجایی که اضطراب وجودی با پرسش‌های بنیادی درباره زندگی، مرگ، آزادی و معنا مرتبط است، می‌تواند تأثیر منفی بر توانایی در تحمل پریشانی هیجانی و انعطاف‌پذیری شناختی داشته باشد. هنگامی که شخص درگیر این نوع اضطراب می‌شود، ممکن است دیگر قادر به تحمل تغییرات هیجانی یا تغییر دیدگاه‌های خود نباشد. احساس ترس از مرگ یا فقدان معنا می‌تواند ذهن را از انعطاف‌پذیری محروم کند. بنابراین به نظر می‌رسد مفهوم ذکر شده در جمله بسیار منطقی است (امیرپور و صادقیان، ۱۴۰۱). افراد با سطح پایین تحمل پریشانی، حالت‌های روان‌شناختی منفی را غیرقابل تحمل می‌پندارند، توانایی مدیریت آنها را ندارند، معمولاً آنها را انکار می‌کنند و از وجودشان احساس شرم و آشفتنگی می‌نمایند. تحمل پریشانی بر ارزیابی و پیامدهای ناشی از تجربه هیجان‌های منفی تأثیر می‌گذارد؛ به طوری که افراد دارای تحمل پریشانی پایین‌تر واکنشی شدیدتر به استرس و اضطراب نشان می‌دهند (تاج‌زاد قهپی و همکاران، ۱۴۰۲).

از دیگر عوامل مؤثر بر اضطراب وجودی، انعطاف‌پذیری شناختی^۷ می‌باشد. انعطاف‌ناپذیری شناختی به این دلیل که ممکن است فرایند تغییر توجه فرد را از خود و مشکلاتش به فعالیت‌ها و موضوعات لذت‌بخش دشوار کند، می‌تواند باعث افزایش نشخوار فکری شود؛ به طوری که در پژوهش‌های مختلف به رابطه بین نشخوار فکری و انعطاف‌ناپذیری توجه شده است. برای مثال، دیویس^۸ و نولون هوکسیما (۲۰۰۰) در پژوهشی نشان دادند که در آزمون دسته‌بندی

5-Veilleux

6-Gasiorowska

7-cognitive flexibility

8-Davis and Nolen-Hoeksema

1-Lymen

2-Temple & Gall

3-emotional distress tolerance

4-Bonfils

کارت‌های ویسکانسین^۱ خطای درجاماندگی افراد دارای نشخوار فکری بیشتر از افراد عادی بوده و زمان بیشتری را صرف تکمیل تمرین می‌کنند و سرعت روانی حرکتی آنها نیز کمتر از افراد عادی است. بنابراین اگر انعطاف‌ناپذیری شناختی می‌تواند تسهیل‌کننده نشخوار فکری باشد، پس ممکن است افراد نشخوارکننده نیز نقایصی را نشان دهند (اصلانی فر و همکاران، ۱۳۹۸). انعطاف‌پذیری شناختی ممکن است یک خرده مؤلفه از انعطاف‌پذیری روانشناختی باشد (بدون اینکه پیش نیاز آن باشد) و همانند آن شامل توانایی تغییر رفتار (چه یک فکر باشد یا یک عمل) در پاسخ به تغییرات محیطی است. هر چه سطح انعطاف‌پذیری شناختی بالاتر باشد میزان اضطراب در افراد کمتر است. از طرفی، اضطراب به عنوان یک عامل خطر برای نقص شناختی مطرح شده است (گلپرز^۲ و همکاران، ۲۰۱۹).

متغیر دیگری که کمتر پژوهشی به بررسی نقش آن در میان نوجوانان پرداخته است، نشخوار فکری^۳ می‌باشد. نشخوار فکری به عنوان یک سبک تفکر با مشخصات اصلی افکار تکراری، عودکننده، مزاحم و کنترل‌ناپذیر تعریف شده است. سبک پاسخ‌دهی نشخواری نوعی پاسخ‌دهی به پریشانی است که فرد افسرده به طور مکرر و منفعلانه بر علایم پریشانی و علل و عواقب آن تمرکز می‌کند. این افکار به طور غیرارادی وارد آگاهی می‌شوند و توجه فرد را از موضوعات مورد نظر و اهداف فعلی منحرف و بر احساس افسردگی و علل و عواقب آن متمرکز می‌کند (نوفرستی و همکاران، ۱۳۹۳). در این زمینه تاجزاد قهپی و همکاران (۱۴۰۲) نشان داد نشخوار فکری و ابعاد آن در افراد گروه آزمایش در مقایسه با گروه گواه در مرحله پس آزمون به طور معناداری کاهش یافته است و این تأثیر در مرحله پیگیری نیز پایدار بوده است. امیریور و صادقیین (۱۴۰۱) نشان دادند نقش میانجی انعطاف‌پذیری شناختی در ارتباط میان اضطراب وجودی و تحمل پریشانی با اضطراب بیماری کرونا مورد تأیید است. سپهوند (۱۴۰۰) نشان داد که مؤلفه‌های انعطاف‌پذیری شناختی حدود ۱۸ درصد از واریانس اضطراب فراگیر افراد روان رنجور را پیش بینی کردند. نوری مقدم و آشیانی (۱۳۹۹) نشان داد که میان انعطاف‌پذیری شناختی و اضطراب بیماری کرونا ارتباط منفی معنی داری وجود دارد؛ همچنین، بین تحمل ابهام و اضطراب بیماری کرونا ارتباط منفی معنی داری وجود دارد. اصلانی فر و همکاران (۱۳۹۸) نشان داد رابطه غیر مستقیم بین تحمل پریشانی و نشخوار فکری به واسطه نظم جویی شناختی معنادار بود. شیرالی و دشت بزرگی (۱۳۹۷) نشان داد که در پیش آزمون، بین گروه‌ها از نظر تحمل پریشانی، اضطراب وجودی،

فرانگرانی و نگرانی سلامتی تفاوت معنی دار آماری وجود نداشت، اما در پس آزمون، بین دو گروه از نظر هر چهار متغیر تفاوت معنی دار آماری مشاهده شد. نوفرستی و همکاران (۱۳۹۳) نشان دادند که از نظر خطای درجاماندگی و شکست در حفظ مجموعه سازی افراد دارای نشخوار فکری و بدون نشخوار فکری تفاوت معناداری دارند. همچنین بین گروه‌ها فقط در راهبرد درماندگی و مهارگری تفاوت معنادار وجود دارد و در سایر راهبردهای حل مساله دو گروه تفاوت معناداری ندارند. پاتل^۴ و همکاران (۲۰۲۳) نشان داد افسردگی و نشخوار فکری در طول درمان حاد کاهش یافت. عسکرزاده^۵ و همکاران (۲۰۲۲) نشان داد که جنبه‌های توصیفی، غیرقاضی و غیرواکنش‌پذیری ذهن‌آگاهی، مؤلفه جایگزین انعطاف‌پذیری شناختی را به طور مثبت پیش‌بینی می‌کنند و توصیف جنبه‌ی ذهن‌آگاهی مؤلفه کنترلی انعطاف‌پذیری شناختی را به طور مثبت پیش‌بینی می‌کند. آنایورت و یالسین^۶ (۲۰۲۱) طرحواره‌های ناسازگار اولیه شرکت‌کنندگان پیش‌بینی‌کننده‌های قابل توجهی برای ابعاد فرعی انعطاف‌پذیری شناختی بودند. ابعاد فرعی انعطاف‌پذیری شناختی، زیربدهای نشخوار فکری را پیش‌بینی می‌کنند، بعد فرعی نشخوار فکری پیش‌بینی‌کننده معنادار سرکوب بیانی و ارزیابی مجدد شناختی هستند که زیربدهای تنظیم هیجان هستند و همچنین بعد فرعی انعکاس نشخوار، ارزیابی مجدد شناختی را پیش‌بینی می‌کند اما بیانگر نیست. گرین^۷ (۲۰۲۰) نشان داد که انعطاف‌پذیری شناختی به طور مثبت با نشخوار فکری و انعکاسی مرتبط است، و رابطه منفی با نشخوار مداخله‌گر و جوینده دارد. بررسی روابط منحصر به فرد بین سه جنبه انعطاف‌پذیری شناختی (تغییر دیدگاه، حل مسئله و خودکارآمدی) و نشخوار فکری نشان داد که تغییر دیدگاه با همه اشکال نشخوار فکری، حل مسئله با همه اشکال نشخوار فکری و خود رابطه منفی دارد. مگیدسان^۸ و همکاران (۲۰۱۷) فکر کردن (یعنی تمرکز بیش از حد بر علائم پریشانی) رابطه بین تحمل پریشانی و علائم افسردگی را واسطه کرد. با این حال، تأمل (یعنی تلاش برای به دست آوردن بینش در مورد مشکلات) با تحمل پریشانی ارتباطی نداشت.

نشخوار فکری به‌عنوان اشتغال دائمی به یک اندیشه یا موضوع و تفکر درباره آن شناخته می‌شود و طبقه‌ای از افکار آگاهانه است که حول یک محور مشخص می‌گردد و بدون وابستگی به تقاضاهای محیطی تکرار می‌شوند (دهقانی و همکاران، ۱۳۹۹). فرد در این هنگام سعی

5-Askarizadeh

6-Anayurt & YALÇIN

7-Greene

8-Magidson

1-Wisconsin Card Sorting Test

2-Gulpers

3-Rumination

4-Patel

در کنترل این افکار دارد (تاج‌زاد قه‌ی و همکاران، ۱۴۰۲). مطالعات تجربی و میدانی نشان داده‌اند که افراد دارای نشخوار فکری نسبت به افراد فاقد این ویژگی هنگام افسردگی یا کج‌خلقی، دوره افسردگی طولانی‌تر و شدیدتری را تجربه می‌کنند و در آینده نیز احتمال بروز حملات افسردگی در آنها زیاد است (اصلانی فر و همکاران، ۱۳۹۸). بنابراین این پژوهش به دنبال این سوال است که آیا تحمل پریشانی هیجانی و انعطاف‌پذیری شناختی با اضطراب وجودی با میانجی‌گری نشخوار فکری در میان نوجوانان ورزشکار شهرستان علی‌آبادکنول رابطه دارد؟

روش

پژوهش حاضر از نظر هدف کاربردی و از نظر روش توصیفی پیمایشی از نوع همبستگی مبتنی بر مدل معادلات ساختاری می‌باشد. جامعه آماری شامل نوجوانان ورزشکار شهرستان علی‌آبادکنول می‌باشد که دارای شرایط پذیرش در این پژوهش بوده و رضایت به شرکت در این پژوهش را داشته باشند. طبق بررسی انجام شده از سازمان تربیت بدنی شهرستان علی‌آبادکنول نوجوانان ورزشکار تعداد ۳۸۰۰ نفر می‌باشد. با استفاده از جدول کرجسی و مورگان حجم نمونه تعداد ۳۵۰ نفر برآورد شده است. معیارهای ورود شامل بومی بودن، سن ۱۰ تا ۱۷ سال، عدم بیماری‌های روانشناختی تا تاریخ پاسخ‌دهی به پرسشنامه. معیارهای خروج نیز شامل ابتلا به بیماری‌های مزمن، بدخیم و اختلالات روانی و نیز عدم تمایل به ادامه آزمون می‌باشد. برای انتخاب نمونه از روش نمونه‌گیری تصادفی ساده استفاده شده است.

ابزار پژوهش

پرسشنامه تحمل پریشانی هیجانی: این مقیاس، یک شاخص خود سنجی تحمل پریشانی هیجانی است که توسط سیمونز و گاهر (۲۰۰۵) با ۱۵ گویه ساخته شده است. نمرات بالا در این مقیاس نشانگر تحمل پریشانی بالا است. ضرایب آلفا برای خرده مقیاس‌ها به ترتیب ۰/۷۲، ۰/۸۲، ۰/۷۸، ۰/۷۰ و برای کل مقیاس ۰/۸۲ به دست آمده است. همبستگی درون طبقه‌ای پس از گذشت شش ماه ۰/۶۱ بود. در پژوهش اندامی خشک (۱۳۹۲)، آلفای کرونباخ کل مقیاس ۰/۸۶ به دست آمد. عزیزی و همکاران (۱۳۸۸) نیز، میزان آلفای کرونباخ این پرسشنامه را ۰/۶۷ و اعتبار بازآزمایی این پرسشنامه را نیز ۰/۷۹ گزارش کردند.

پرسشنامه انعطاف‌پذیری شناختی: پرسشنامه انعطاف‌پذیری روان‌شناختی توسط دنیس و وندروال در سال ۲۰۱۰ ساخته شده است. این پرسشنامه مشتمل بر ۲۰ گویه می‌باشد و برای سنجش نوعی از انعطاف‌پذیری روان‌شناختی که در موفقیت فرد برای چالش و جایگزینی افکار ناکارآمد با افکار کارآمدتر لازم است، به کار می‌رود. در پژوهش دنیس و واندروال (۲۰۱۰) اعتبار همزمان این پرسشنامه را با پرسشنامه افسردگی بک برابر با ۰/۳۹- و روایی همگرایی آن را با مقیاس انعطاف‌پذیری روان‌شناختی مارتین و رابین ۰/۷۵ بدست

آوردند. ماسودا و تالی (۲۰۱۲) نیز میزان پایایی این پرسشنامه را ۰/۸۲ گزارش نمودند. در ایران شاره، سلطانی بحرینیان و فرمانی (۱۳۹۲)؛ به نقل از فاضلی و احتشام‌زاده هاشمی شیخشبابی، (۱۳۹۳) ضریب بازآزمایی کل مقیاس را ۰/۸۱ و ضرایب آلفای کرونباخ کل مقیاس را ۰/۹۰ گزارش نمودند. آلفای کرونباخ داده‌های این پرسشنامه در پژوهش فاضلی و احتشام‌زاده هاشمی شیخشبابی (۱۳۹۳) ۰/۷۵ به دست آمده است

پرسشنامه نشخوار فکری: این پرسشنامه را نولن هوکسما و مارو (۱۹۹۱) ساخته‌اند و در ایران توسط باقری نژاد و همکاران (۱۳۹۰) ترجمه شده است. این پرسشنامه دارای ۲۲ گویه است که از پاسخ دهندگان خواسته می‌شود هر کدام را در مقیاسی از هرگز (۱) تا اغلب اوقات (۴) درجه‌بندی کنند و نمره کل پرسشنامه از جمع نمرات همه گویه‌ها محاسبه می‌شود. نمرات می‌تواند بین ۲۲ تا ۸۸ متغیر باشد. هرچه نمره بالاتر باشد، نشخوار فکری بیشتر است. جورمن (۲۰۰۶) پایایی این مقیاس را با استفاده از آلفای کرونباخ بین ۰/۸۸ تا ۰/۹۲ و همبستگی درون طبقه‌ای آن را ۰/۷۵ گزارش کرده است که بیانگر روایی و پایایی بالای این پرسشنامه است. پژوهش‌های مختلف نشان می‌دهند همبستگی بازآزمایی برای این پرسشنامه ۰/۶۷ است (المینت، ۲۰۰۴). آلفای کرونباخ به دست آمده در نمونه ایرانی ۰/۸۷ گزارش شده است.

پرسشنامه اضطراب وجودی: این پرسشنامه توسط ویمز و همکاران (۲۰۰۴) ساخته شده و در ایران توسط اعتماد و همکاران (۱۳۹۵) ترجمه شده است. این پرسشنامه دارای ۱۳ گویه است که نمره‌گذاری آن بصورت بله (۱) و خیر (صفر) می‌باشد. ویمز و همکاران (۲۰۰۴) پایایی پرسشنامه را از طریق آلفای کرونباخ ۰/۷۱ و پایایی بازآزمایی ۰/۷۲ گزارش کردند و روایی همگرایی آن با مقیاس هدف در زندگی و مقیاس پریشانی هویتی به ترتیب ۰/۴۴ و ۰/۴۱ به دست آمد. اعتماد و همکاران (۱۳۹۵) روایی همگرایی پرسشنامه اضطراب وجودی را با پرسشنامه‌های اضطراب وجودی گود و معنویت ارونسون معنادار گزارش کردند و ضرایب آلفای کرونباخ برای هر یک از خرده مقیاس‌های مرگ و سرنوشت، بی‌معنایی و پوچی، احساس گناه و محکومیت به ترتیب ۰/۵۱، ۰/۴۱ و ۰/۵۱ به دست آمد. تحلیل داده‌ها با استفاده از روش مدل‌سازی معادلات ساختاری با کمک نرم‌افزار Smart-PLS نسخه ۳/۲ استفاده شد.

یافته‌ها

مدل‌سازی معادلات ساختاری

برای تحلیل اطلاعات بخش کمی از نرم‌افزار SPSS و Smart-PLS استفاده شد. مدل‌سازی معادلات ساختاری از دو بخش مدل اندازه‌گیری و مدل ساختاری تشکیل شده است و متغیرهای مدل در دو دسته متغیرهای پنهان و آشکار تقسیم‌بندی می‌شوند که متغیرهای پنهان نیز در سطوح مختلف به کار برده می‌شوند. بخش

E۲۰			
			N۱
			N۲
			N۳
		0.482	N۴
		0.509	N۵
		0.675	N۶
		0.538	N۷
		0.640	N۸
		0.470	N۹
		0.529	N۱۰
		0.610	N۱۱
		0.674	N۱۲
۰.۵۱۰	۰.۹۳۳	۰.۹۱۲	N۱۳
		0.521	N۱۴
		0.504	N۱۵
		0.065	N۱۶
		0.588	N۱۷
		0.603	N۱۸
		0.598	N۱۹
		0.599	N۲۰
		0.739	N۲۱
		0.502	N۲۲
		0.658	N۲۳
		0.513	N۲۴
		0.594	N۲۵
		0.500	N۲۶
			N۲۷
			N۲۸
			N۲۹
			N۳۰
			N۳۱
			N۳۲
			N۳۳
			N۳۴
			N۳۵
			N۳۶
			N۳۷
			N۳۸
			N۳۹
			N۴۰
			N۴۱
			N۴۲
			N۴۳
			N۴۴
			N۴۵
			N۴۶
			N۴۷
			N۴۸
			N۴۹
			N۵۰
			N۵۱
			N۵۲
			N۵۳
			N۵۴
			N۵۵
			N۵۶
			N۵۷
			N۵۸
			N۵۹
			N۶۰
			N۶۱
			N۶۲
			N۶۳
			N۶۴
			N۶۵
			N۶۶
			N۶۷
			N۶۸
			N۶۹
			N۷۰
			N۷۱
			N۷۲
			N۷۳
			N۷۴
			N۷۵
			N۷۶
			N۷۷
			N۷۸
			N۷۹
			N۸۰
			N۸۱
			N۸۲
			N۸۳
			N۸۴
			N۸۵
			N۸۶
			N۸۷
			N۸۸
			N۸۹
			N۹۰
			N۹۱
			N۹۲
			N۹۳
			N۹۴
			N۹۵
			N۹۶
			N۹۷
			N۹۸
			N۹۹
			N۱۰۰
			N۱۰۱
			N۱۰۲
			N۱۰۳
			N۱۰۴
			N۱۰۵
			N۱۰۶
			N۱۰۷
			N۱۰۸
			N۱۰۹
			N۱۱۰
			N۱۱۱
			N۱۱۲
			N۱۱۳
			N۱۱۴
			N۱۱۵
			N۱۱۶
			N۱۱۷
			N۱۱۸
			N۱۱۹
			N۱۲۰
			N۱۲۱
			N۱۲۲
			N۱۲۳
			N۱۲۴
			N۱۲۵
			N۱۲۶
			N۱۲۷
			N۱۲۸
			N۱۲۹
			N۱۳۰
			N۱۳۱
			N۱۳۲
			N۱۳۳
			N۱۳۴
			N۱۳۵
			N۱۳۶
			N۱۳۷
			N۱۳۸
			N۱۳۹
			N۱۴۰
			N۱۴۱
			N۱۴۲
			N۱۴۳
			N۱۴۴
			N۱۴۵
			N۱۴۶
			N۱۴۷
			N۱۴۸
			N۱۴۹
			N۱۵۰
			N۱۵۱
			N۱۵۲
			N۱۵۳
			N۱۵۴
			N۱۵۵
			N۱۵۶
			N۱۵۷
			N۱۵۸
			N۱۵۹
			N۱۶۰
			N۱۶۱
			N۱۶۲
			N۱۶۳
			N۱۶۴
			N۱۶۵
			N۱۶۶
			N۱۶۷
			N۱۶۸
			N۱۶۹
			N۱۷۰
			N۱۷۱
			N۱۷۲
			N۱۷۳
			N۱۷۴
			N۱۷۵
			N۱۷۶
			N۱۷۷
			N۱۷۸
			N۱۷۹
			N۱۸۰
			N۱۸۱
			N۱۸۲
			N۱۸۳
			N۱۸۴
			N۱۸۵
			N۱۸۶
			N۱۸۷
			N۱۸۸
			N۱۸۹
			N۱۹۰
			N۱۹۱
			N۱۹۲
			N۱۹۳
			N۱۹۴
			N۱۹۵
			N۱۹۶
			N۱۹۷
			N۱۹۸
			N۱۹۹
			N۲۰۰
			N۲۰۱
			N۲۰۲
			N۲۰۳
			N۲۰۴
			N۲۰۵
			N۲۰۶
			N۲۰۷
			N۲۰۸
			N۲۰۹
			N۲۱۰
			N۲۱۱
			N۲۱۲
			N۲۱۳
			N۲۱۴
			N۲۱۵
			N۲۱۶
			N۲۱۷
			N۲۱۸
			N۲۱۹
			N۲۲۰
			N۲۲۱
			N۲۲۲
			N۲۲۳
			N۲۲۴
			N۲۲۵
			N۲۲۶
			N۲۲۷
			N۲۲۸
			N۲۲۹
			N۲۳۰
			N۲۳۱
			N۲۳۲
			N۲۳۳
			N۲۳۴
			N۲۳۵
			N۲۳۶
			N۲۳۷
			N۲۳۸
			N۲۳۹
			N۲۴۰
			N۲۴۱
			N۲۴۲
			N۲۴۳
			N۲۴۴
			N۲۴۵
			N۲۴۶
			N۲۴۷
			N۲۴۸
			N۲۴۹
			N۲۵۰
			N۲۵۱
			N۲۵۲
			N۲۵۳
			N۲۵۴
			N۲۵۵
			N۲۵۶
			N۲۵۷
			N۲۵۸
			N۲۵۹
			N۲۶۰
			N۲۶۱
			N۲۶۲
			N۲۶۳
			N۲۶۴
			N۲۶۵
			N۲۶۶
			N۲۶۷
			N۲۶۸
			N۲۶۹
			N۲۷۰
			N۲۷۱
			N۲۷۲
			N۲۷۳
			N۲۷۴
			N۲۷۵
			N۲۷۶
			N۲۷۷
			N۲۷۸
			N۲۷۹
			N۲۸۰
			N۲۸۱
			N۲۸۲
			N۲۸۳
			N۲۸۴
			N۲۸۵
			N۲۸۶
			N۲۸۷
			N۲۸۸
			N۲۸۹
			N۲۹۰
			N۲۹۱
			N۲۹۲
			N۲۹۳
			N۲۹۴
			N۲۹۵
			N۲۹۶
			N۲۹۷
			N۲۹۸
			N۲۹۹
			N۳۰۰
			N۳۰۱
			N۳۰۲
			N۳۰۳
			N۳۰۴
			N۳۰۵
			N۳۰۶
			N۳۰۷
			N۳۰۸
			N۳۰۹
			N۳۱۰
			N۳۱۱
			N۳۱۲
			N۳۱۳
			N۳۱۴
			N۳۱۵
			N۳۱۶
			N۳۱۷
			N۳۱۸
			N۳۱۹
			N۳۲۰
			N۳۲۱
			N۳۲۲
			N۳۲۳
			N۳۲۴
			N۳۲۵
			N۳۲۶
			N۳۲۷
			N۳۲۸
			N۳۲۹
			N۳۳۰
			N۳۳۱
			N۳۳۲
			N۳۳۳
			N۳۳۴
			N۳۳۵
			N۳۳۶
			N۳۳۷
			N۳۳۸
			N۳۳۹
			N۳۴۰
			N۳۴۱
			N۳۴۲
			N۳۴۳
			N۳۴۴
			N۳۴۵
			N۳۴۶
			N۳۴۷
			N۳۴۸
			N۳۴۹
			N۳۵۰
			N۳۵۱
			N۳۵۲
			N۳۵۳
			N۳۵۴
			N۳۵۵
			N۳۵۶
			N۳۵۷
			N۳۵۸
			N۳۵۹
			N۳۶۰
			N۳۶۱
			N۳۶۲
			N۳۶۳
			N۳۶۴
			N۳۶۵
			N۳۶۶
			N۳۶۷
			N۳۶۸
			N۳۶۹
			N۳۷۰
			N۳۷۱
			N۳۷۲
			N۳۷۳
			N۳۷۴
			N۳۷۵
			N۳۷۶
			N۳۷۷
			N۳۷۸
			N۳۷۹
			N۳۸۰
			N۳۸۱
			N۳۸۲
			N۳۸۳
			N۳۸۴
			N۳۸۵
			N۳۸۶
			N۳۸۷
			N۳۸۸
			N۳۸۹
			N۳۹۰
			N۳۹۱
			N۳۹۲
			N۳۹۳
			N۳۹۴
			N۳۹۵
			N۳۹۶
			N۳۹۷
			N۳۹۸
			N۳۹۹
			N۴۰۰
			N۴۰۱
			N۴۰۲
			N۴۰۳
			N۴۰۴
			N۴۰۵
			N۴۰۶
			N۴۰۷
			N۴۰۸
			N۴۰۹
			N۴۱۰
			N۴۱۱
			N۴۱۲
			N۴۱۳
			N۴۱۴
			N۴۱۵
			N۴۱۶
			N۴۱۷
			N۴۱۸
			N۴۱۹
			N۴۲۰
			N۴۲۱
			N۴۲۲
			N۴۲۳
			N۴۲۴
			N۴۲۵
			N۴۲۶
			N۴۲۷
			N۴۲۸
			N۴۲۹
			N۴۳۰
			N۴۳۱
			N۴۳۲
			N۴۳۳
			N۴۳۴
			N۴۳۵
			N۴۳۶
			N۴۳۷
			N۴۳۸

میانگین و انحراف معیار و برای بررسی میزان همبستگی بین متغیرهای پژوهش از ضریب همبستگی استفاده شد.

نتایج جدول (۱) نشان می‌دهد که شاخص‌های بارعاملی (بیشتر از ۰.۴)، AVE (بیشتر از ۰/۵)، CR و CA (بیشتر از ۰/۷) در تمام سازه‌ها مناسب است و روایی همگرا تأیید می‌شود در جدول شماره (۲)

جدول ۲. میانگین، انحراف معیار و میزان همبستگی بین متغیرهای پژوهش

متغیر	میانگین	انحراف معیار	۱	۲	۳	۴
تحمل پریشانی هیجانی	۴۶.۴۰۵۵	۸.۷۳۶۹۸	1			
انعطاف‌پذیری شناختی	۸۵.۷۸۸۰	۱۷.۱۰۲۶۷	106.0/	1		
نشخوار فکری	۴۸.۵۱۸۷	۱۱.۸۰۱۸۵	451.0**/	057.0/	1	
اضطراب وجودی	۱۸.۶۴۷۶	۲.۶۸۷۸۵	0.372**	022.0/	585***/	1

**در سطح یک درصد همبستگی معنی‌دار است.

ضریب همبستگی بین تحمل پریشانی هیجانی به میزان ۰.۳۷۲، بین نشخوار فکری به میزان ۰.۵۸۵ با اضطراب وجودی و ضریب همبستگی بین تحمل پریشانی هیجانی با نشخوار فکری به میزان ۰.۴۵۱ می‌باشد که در سطح معناداری کمتر از پنج درصد همبستگی معنی‌داری وجود دارد.

جدول (۲) نشان می‌دهد ضریب همبستگی بین متغیر تحمل پریشانی هیجانی با انعطاف‌پذیری شناختی به میزان ۰.۱۰۶ و ضریب همبستگی بین انعطاف‌پذیری شناختی با نشخوار فکری به میزان ۰.۰۵۷ و با اضطراب وجودی به میزان ۰.۰۲۲ می‌باشد که در سطح معناداری بیشتر از پنج درصد همبستگی معنی‌داری وجود ندارد.

جدول ۳. معیار R، ضرایب معناداری Z و سطح معناداری آن برای بررسی برازش مدل ساختاری

مسیر	R	مقدار Z	p	نتیجه	R ²	GoF
تحمل پریشانی هیجانی ← نشخوار فکری	-۰.۵۲۶	۸.۵۶۹	۰/۰۰۰**	پذیرش	۰.۳۴۳	
انعطاف‌پذیری شناختی ← نشخوار فکری	-۰.۲۱۰	۲.۸۱۸	۰/۰۰۰**	پذیرش		
نشخوار فکری ← اضطراب وجودی	۰.۵۳۱	۸.۰۱۱	۰/۰۰۰**	پذیرش	۰.۵۰۱	
تحمل پریشانی هیجانی ← اضطراب وجودی	-۰.۱۵۷	۲.۰۶۸	۰/۰۰۰**	پذیرش	۰.۴۷۵	
انعطاف‌پذیری شناختی ← اضطراب وجودی	-۰.۲۱۳	۲.۸۴۸	۰/۰۰۰**	پذیرش		

**معنی‌داری کمتر از یک درصد؛ *معنی‌داری کمتر از ۵ درصد که مقدار Z آن بالاتر از ۱.۹۶ بوده و نشان می‌دهد این رابطه معنادار است.

پریشانی هیجانی و اضطراب وجودی ($\beta = -۰/۱۵۷$, $\# = ۸/۰۱۱$)، ضریب استاندارد و آماره Z بین انعطاف‌پذیری شناختی و اضطراب وجودی ($\beta = -۰/۲۱۳$, $\# = ۲/۸۴۸$) بود که مقدار Z آن بالاتر از ۱.۹۶ بوده و نشان می‌دهد این رابطه‌ها معنادار است.

ضرایب استاندارد شده و معناداری ضرایب نشان می‌دهد که بین تحمل پریشانی هیجانی و نشخوار فکری ($\beta = -۰/۵۲۶$, $\# = ۸/۵۶۹$)، بین انعطاف‌پذیری شناختی و نشخوار فکری ($\beta = -۰/۲۱۰$, $\# = ۲/۸۱۸$)، ضریب استاندارد و آماره Z بین نشخوار فکری و اضطراب وجودی ($\beta = ۰/۵۳۱$, $\# = ۸/۰۱۱$)، ضریب استاندارد و آماره Z بین تحمل

جدول ۴. بررسی نقش میانجی با استفاده از آزمون سوبل

مسیر	نوع آزمون	ضریب غیرمستقیم	آماره Z	نتیجه آزمون
تحمل پریشانی هیجانی ← نشخوار فکری ← اضطراب وجودی	سوبل	-۰.۲۷۹ = -۰.۵۲۶ × ۰.۵۳۱	5.852	تأیید
انعطاف‌پذیری شناختی ← نشخوار فکری ← اضطراب وجودی	سوبل	-۰.۱۱۱ = -۰.۲۱۰ × ۰.۵۳۱	2.658	تأیید

همکاران (۱۳۹۸)، سپهوند (۱۴۰۰)، امیرپور و صادقی (۱۴۰۱) همسوست. این نتایج نشان می‌دهند که افرادی که درگیر فعالیت‌های ذهنی بیشتری هستند، ممکن است دچار اضطراب شوند. این ارتباط می‌تواند به افراد و محققان کمک کند تا بهتر درک کنند که چگونه فعالیت‌های ذهنی می‌تواند بر روی سلامت روانی تأثیر بگذارد. علاوه بر این، این نتایج می‌توانند به سازمان‌ها و جوامع کمک کنند تا برنامه‌ها و سیاست‌های مناسبی را برای مدیریت و پیشگیری از اضطراب ارائه دهند.

در نهایت بین انعطاف‌پذیری شناختی و اضطراب وجودی رابطه معکوس و معنی‌داری وجود دارد. نتایج این پژوهش با نتایج پژوهش عسکرزاده و همکاران (۲۰۲۲)، نوری مقدم و آشیانی (۱۳۹۹)، اصلانی فر و همکاران (۱۳۹۸)، سپهوند (۱۴۰۰)، امیرپور و صادقی (۱۴۰۱) همسوست. این موضوع می‌تواند در طراحی برنامه‌ها و مداخله‌های روان‌شناختی برای کاهش اضطراب وجودی مورد توجه قرار گیرد. علاوه بر این، این یافته می‌تواند به عنوان ابزاری برای پیش‌بینی و تشخیص افراد در معرض خطر اضطراب وجودی استفاده شود.

از جمله محدودیت‌های تحقیق حاضر می‌توان به جمع‌آوری اطلاعات صرفاً از طریق پرسشنامه، محدودیت زمانی، عدم تعمیم‌پذیری نتایج به کلیه جوامع اشاره نمود. با توجه به آنکه ورزش و آمادگی جسمانی از جمله تاثیر گذارترین مولفه‌ها در تنظیم خلق و پیشگیری از اختلال کارکرد های فردی و اجتماعی است؛ توصیه می‌شود که مدیران مدارس و انجمن اولیا و مربیان با برگزاری جلسات آموزش و دوره‌های مربوطه در خصوص فواید ورزش گروهی در خانواده‌ها برای پرداختن به سلامت روان به آموزش والدین و خانواده‌ها در گنجاندن برنامه ورزش در فعالیت‌های روزمره خانواده‌ها بپردازند. همچنین توصیه می‌شود با ایجاد شرایطی در مراکز آموزشی/مدارس و دانشگاه‌ها به اتخاذ برنامه‌های متنوع فعالیت جسمانی و ورزشی مانند طراحی دروس مربوطه و مرتبط و یا برگزاری مسابقات ورزشی پیامدهای مثبت آن فراهم گردد تا با تقویت و بهبود روحیه‌ی ورزشکاری در فراگیران به موفقیت تحصیلی و مهارت‌های موثر زندگی آنان کمک شایانی شود. از سویی با توجه به اینکه پژوهش بر روی جامعه دانش‌آموزان مقطع دوره اول متوسطه شهر علی‌آباد کنترل انجام گرفت به پژوهشگران علاقه‌مند به این حوزه پیشنهاد می‌شود برای افزایش تعمیم‌پذیری نتایج تحقیق به کل دانش‌آموزان سطح کشور، از نمونه‌های آماری از دانش‌آموزان دیگر مناطق جغرافیایی استفاده گردد و در پژوهش‌های آتی چنین پژوهشی را بر روی دانش‌آموزان دختر و در مقاطع مختلف تحصیلی دیگر نیز انجام دهند.

تعارض منافع

این پژوهش با منافع مالی و حرفه‌ای هیچ فرد و سازمانی تعارض ندارد.

همچنین ضریب غیرمستقیم رابطه بین تحمل پریشانی هیجانی و اضطراب وجودی از طریق نشخوار فکری ۰.۲۷۹- و آماره Z با استفاده از آزمون سوبل ۵.۸۵۲ بدست آمد که بالاتر از ۱.۹۶ است بنابراین می‌توان گفت نشخوار فکری در رابطه تحمل پریشانی هیجانی و اضطراب وجودی نقش میانجی دارد. همچنین ضریب غیرمستقیم رابطه بین انعطاف‌پذیری شناختی و اضطراب وجودی از طریق نشخوار فکری ۰.۱۱۱- و آماره Z با استفاده از آزمون سوبل ۲.۶۵۸ بدست آمد که بالاتر از ۱.۹۶ است بنابراین می‌توان گفت نشخوار فکری در رابطه انعطاف‌پذیری شناختی و اضطراب وجودی نقش میانجی دارد.

بحث و نتیجه‌گیری

بین تحمل پریشانی هیجانی و نشخوار فکری رابطه معکوس و معنی‌داری وجود دارد. نتایج این پژوهش با نتایج پژوهش تاج‌زاد قه‌ی و همکاران (۱۴۰۲)، اصلانی فر و همکاران (۱۳۹۸)، شیرالی و دشت بزرگی (۱۳۹۷)، پاتل و همکاران (۲۰۲۳)، اروین و همکاران (۲۰۱۸)، مگیدسان و همکاران (۲۰۱۷) همسوست. این نتایج نشان می‌دهند که افرادی که توانایی کاهش پریشانی هیجانی بیشتری دارند، به طور معکوس با میزان نشخوار فکری روبرو هستند. این موضوع می‌تواند برای ارتقای سلامت روانی و بهبود کیفیت زندگی افراد تاثیرگذار باشد. همچنین یافته‌ها بیانگر آن بود که بین انعطاف‌پذیری شناختی و نشخوار فکری رابطه معکوس و معنی‌داری وجود دارد. نتایج این پژوهش با نتایج پژوهش آنایورت و یالسین (۲۰۲۱)، گرین (۲۰۲۰)، نوفرستی و همکاران (۱۳۹۳) همخوانی دارد. انعطاف‌پذیری شناختی به عنوان توانایی فرد در تطبیق با مواجهه با وضعیت‌ها و مشکلات جدید به افراد کمک می‌کند تا با تغییرات و چالش‌های زندگی به خوبی سازگار شوند و بهترین تصمیمات را بگیرند. از سوی دیگر، نشخوار فکری به معنای تحلیل نادرست و ناپایدار واقعیت‌ها است که ممکن است منجر به اخذ تصمیمات نادرست و اشتباه شود. بر اساس این تفاسیر، مشخص است که انعطاف‌پذیری شناختی با نشخوار فکری رابطه معکوس دارد.

از سوس دیگر نتایج نشان داد که بین تحمل پریشانی هیجانی و اضطراب وجودی رابطه معکوس و معنی‌داری وجود دارد. نتایج این پژوهش با نتایج پژوهش عسکرزاده و همکاران (۲۰۲۲)، نوری مقدم و آشیانی (۱۳۹۹)، اصلانی فر و همکاران (۱۳۹۸)، سپهوند (۱۴۰۰)، امیرپور و صادقی (۱۴۰۱) همسوست. بنابراین می‌توان گفت که یک رابطه معکوس و معنی‌دار بین تحمل پریشانی هیجانی و اضطراب وجودی وجود دارد. این یافته‌ها می‌تواند به ما کمک کند تا راهکارهای مناسب‌تری برای کاهش اضطراب وجودی را شناسایی کنیم، به ویژه در افرادی که دارای تحمل پریشانی هیجانی کمتری هستند.

نتایج نشان داد که بین نشخوار فکری و اضطراب وجودی رابطه معنی‌داری وجود دارد. نتایج این پژوهش با نتایج پژوهش عسکرزاده و همکاران (۲۰۲۲)، نوری مقدم و آشیانی (۱۳۹۹)، اصلانی فر و

سپاسگزاری

نویسندگان از کلیه مسئولان آموزش و پرورش، مدیران مدارس شهرستان علی آباد کتول و معلمان و دانش آموزانی که در این پژوهش همکاری لازم را داشتند، صمیمانه تشکر و قدردانی می نمایند.

منابع

اصلائی فر، لیدا، سوداگر، شیدا، و بهرامی هیدجی، مریم. (۱۳۹۸). نقش میانجی گری نظم جویی شناختی در پیش بینی نشخوار فکری بر اساس تحمل پریشانی در بیماران تحت درمان نگهدارنده متادون. تازه های علوم شناختی، ۲۱(۲)، ۴۱-۵۱.

امیرپور، برزو، صادقین، روح الله. (۱۴۰۱). نقش میانجی انعطاف پذیری شناختی در ارتباط بین اضطراب وجودی و تحمل پریشانی با اضطراب بیماری کرونا در میان سربازان پدافند هوایی. فصلنامه روانشناسی نظامی، ۱۳(۵۲)، ۱۲۳-۱۴۶.

تاجزاد قهقی، اشرف سادات، مرادی، حجت اله، بیگدلی، حسین (۱۴۰۲). اثربخشی درمان ذهن آگاهی بر نشخوار فکری و تحمل پریشانی در نوجوانان دختر با شاخص توده بدنی بالا مطالعات روانشناختی نوجوان و جوان؛ ۴ (۳): ۸۷-۷۲.

دهقانی، اکرم، دشتستان نژاد، آمنه، بت شکن، زهرا، و اخوان، شیوا. (۱۳۹۹). تاثیر پذیرش-عمل و نشخوار فکری بر کارکرد جنسی زنان

با میانجیگری تحمل پریشانی. مجله دانشکده بهداشت و انستیتو تحقیقات بهداشتی، ۱۱۸(۱)، ۶۱-۷۲.

شیرالی، شیرین، و دشت بزرگی، زهرا. (۱۳۹۷). تاثیر گروه درمانی وجودی بر تحمل پریشانی، اضطراب وجودی، فرانگرانی و نگرانی سلامتی در زنان سالمند مبتلا به بیماری های قلبی عروقی. پرستاری قلب و عروق، ۷(۴)، ۲۴-۳۳.

علوی، سید حسین؛ لقمانی، محسن؛ بنی هاشمی، سید محمد (۱۳۹۸). ابعاد تعهد ورزشی نوجوانان ورزشکار بر اساس شیوه های فرزندپروری والدین. پاسداری فرهنگی انقلاب اسلامی سال نهم، شماره ۲۰، ۲۳۳-۲۶۹.

مرادی، مریم، و انفرادی، مریم. (۱۳۹۷). بررسی ارتباط سلامت عمومی با اضطراب وجودی در یک گروه از پرسنل نظامی ارتش. پرستار و پزشک در رزم، ۶(۱۸)، ۶۱-۶۷.

مرادیانی، هیوا، عزیزبگی، کمال، و حسینی، دلپاک. (۱۳۹۵). مقایسه اختلالات رفتاری نوجوانان ورزشکار رشته های انفرادی و تیمی و افراد غیر ورزشکار. مطالعات روان شناسی ورزشی، ۵(۱۶)، ۱۶۳-۱۷۲.

نوفرستی، اعظم، پرهون، هادی، و مومنی، خدامراد. (۱۳۹۳). مقایسه انعطاف ناپذیری شناختی و سبک های حل مساله در دانشجویان دارای نشخوار فکری و بدون نشخوار فکری. تازه های علوم شناختی، ۱۶(۳) (مسلسل ۶۳)، ۳۱-۴۱.

money prevents mortality reminders from leading to increased death thought. *J Exper Soc Psycho*, 79, 394-409.

Greene, T. C. (2020). *Pathways to coping with extreme events: A study of the relation between cognitive flexibility and four types of rumination* (Doctoral dissertation, The University of North Carolina at Charlotte).

Gulpers BJA, Oude Voshaar RC, Van Boxtel MPJ, Verhey FRJ, Kohler S. (2019). Anxiety as a risk factor for cognitive decline: A 12-year follow-up cohort study. *The American Journal of Geriatric Psychiatry*, 27(1), 42-52.

Magidson, J.F., Listhaus, A.R., Seitz-Brown, C.J. et al. Rumination Mediates the Relationship Between Distress Tolerance and Depressive Symptoms Among Substance Users. *Cogn Ther Res* 37, 456–465 (2017). <https://doi.org/10.1007/s10608-012-9488-x>

Patel, A., Daros, A. R., Irwin, S. H., Lau, P., Hope, I. M., Perkovic, S. J., ... Quilty, L. C. (2023). Associations between rumination, depression, and distress tolerance during CBT treatment for depression in a tertiary care setting. *Journal of Affective Disorders*, 339, 74-81.

Anayurt, A., YALÇIN, İ. (2021). Investigation of Relations between Emotion Regulation, Early Maladaptive Schemas, Cognitive Flexibility, and Rumination. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 29(4), 194-204.

Askarizadeh, G., Poormirzaei, M. Bagheri, M. (2022) Mindfulness Facets and Death Anxiety: The Role of Cognitive Flexibility Components. *Psychol Stud* 67, 208–217. <https://doi.org/10.1007/s12646-022-00655-w>

Bonfils, K. A., Minor, K. S., Leonhardt, B. L., Lysaker, P. H. (2018) Metacognitive self-reflectivity moderates the relationship between distress tolerance and empathy in schizophre. *Psychiatr Re*, 265, 1-6.

Davis RN, Nolen-Hoeksema S. (2000) Cognitive inflexibility among ruminators and nonruminators. *Cognitive Therapy and Research*; 24:699–711

Erwin, M. C., Mitchell, M. A., Contractor, A. A., Dranger, P., Charak, R., Elhai, J. D. (2018). The relationship between distress tolerance regulation, counterfactual rumination, and PTSD symptom clusters. *Comprehensive psychiatry*, 82, 133-140.

Gasiorowska, A., Zaleskiewicz, T., Kesebir, P. (2018). Money as an existential anxiety buffer: Exposure to

Veilleux, J. C. (2019). The relationship between distress tolerance and cigarette smoking: A systematic review and synthesis. *Clin Psychol Re*, 71, 78-89.

Temple, M., Gall, T. L. (2016). Working through existential anxiety toward authenticity: A spiritual journey of meaning making. *J Hum Psychol*. 58(2), 168-193.